

Alumniundersökning lärare 2019

Teknisk rapport - En beskrivning av
genomförande och metoder

2020-01-20

Beteckning: 894493-6/248824

Innehåll

1	Sammanfattning.....	2
2	Genomförande och metoder.....	3
2.1	Population och urval.....	3
2.2	Blankettfrågor och registeruppgifter	4
2.3	Datainsamling.....	4
2.3.1	Kontroller.....	6
2.4	Bortfall	6
2.5	Viktberäkning och estimation.....	7
2.6	Statistikens tillförlitlighet	8
2.6.1	Tillförlitlighet totalt.....	8
2.6.2	Osäkerhetskällor	8
2.6.3	Urval.....	9
2.6.4	Ramtäckning	9
2.6.5	Mätning.....	9
2.6.6	Bortfall	9
2.6.7	Bearbetning.....	9
2.6.8	Modellantagande	10
2.7	Beskrivning av tabeller och diagram.....	10
2.7.1	Tabeller och diagram	10
2.7.2	Jämförbarhet och användbarhet	11
3	Bilagor.....	12

1 Sammanfattning

Den här rapporten beskriver hur SCB har genomfört uppdraget **Alumniundersökning lärare 2019** och vilka metoder som har använts.

Om du har frågor är du välkommen att höra av dig till den ansvariga på SCB: Anna Olsson, telefon 010 - 479 61 16 eller e-post anna.olsson@scb.se.

Uppdragets syfte: Syftet med undersökningen var att mäta kvaliteten på utbildningen genom att låta tidigare studenter utvärdera sin lärarutbildning.

Uppdragets parter: Enheten för datainsamling från individer och hushåll vid SCB genomförde under perioden oktober – december 2019 en enkätundersökning på uppdrag av universitet och högskolor som bedriver lärarutbildning, där Högskolan Dalarna hade det samordnade ansvaret.

Kontaktpersoner: Undersökningsledare på SCB var Anna Olsson och Michael Franzén var metodstatistiker. Högskolan Dalarnas kontaktperson gentemot SCB var Mats Tegmark.

Grundläggande kvalitetskrav: Detta uppdrag har genomförts i enlighet med ISO 20252:2012 Marknads-, opinions- och samhällsundersökningar vilket innebär att grundläggande kvalitetskrav har uppfyllts.

Leverans: Resultatet i form av tabellpaket och teknisk rapport levererades måndagen vecka fyra vilket var en vardag senare än överenskommet.

Urval: Undersökningen genomfördes som en totalundersökning och omfattade 15 667 personer, varav 132 utgjorde övertäckning. Det var totalt 6 234 personer som besvarade frågeblanketten, vilket gav en svarsandel på 40,1 procent.

2 Genomförande och metoder

2.1 Population och urval

Populationen, d.v.s. de objekt som man vill kunna dra slutsatser om, utgjordes av de som utexaminerades från svensk lärarutbildning under läsåren 2015/2016 och 2016/2017 och är folkbokförda i Sverige. Urvalsramen skapades från Universitets- och högskoleregistret och bestod av 15 667 personer. Undersökningen genomfördes som en totalundersökning, det vill säga alla personer i ramen ingick i undersökningen.

En kontroll (Id-körning) av personerna i ramen gjordes mot de senaste folkbokföringsuppgifterna för att rensa bort övertäckning (se avsnitt 2.6 Statistikens tillförlitlighet) i form av avlidna, emigrerade och personer som inte fanns i registret. Efter kontrollen som genomfördes den 16 september 2019 kvarstod 15 539 personer i ramen.

Tabell 1 Population efter lärosäte

Lärosäte	Antal
Chalmers tekniska högskola	11
Gymnastik- och idrottshögskolan	82
Göteborgs universitet	1628
Högskolan Dalarna	585
Högskolan i Borås	509
Högskolan i Gävle	305
Högskolan i Halmstad	351
Högskolan i Skövde	91
Högskolan Kristianstad	529
Högskolan Väst	308
Karlstads universitet	1022
Konstfack	52
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	85
Kungl. Tekniska högskolan	18
Linköpings universitet	885
Linnéuniversitetet	923
Luleå tekniska universitet	302
Lunds universitet	111
Malmö universitet	1586
Mittuniversitetet	345
Mälardalens högskola	380
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	509
Stockholms konstnärliga högskola	6
Stockholms universitet	2276
Södertörns högskola	634

Lärosäte	Antal
Umeå universitet	672
Uppsala universitet	1008
Örebro universitet	454
Totalt	15667

2.2 Blankettfrågor och registeruppgifter

Enkätens frågor var desamma som vid förra undersökningstillfället och av den anledningen gjordes ingen granskning av frågeblanketten den här gången.

Blanketten bestod av 21 numrerade frågor, flera av dem hade delfrågor vilket genererade totalt 51 frågor. Frågorna handlade bland annat om utbildningens betydelse, nuvarande situation och omdöme om utbildningen.

Angående referensperiod för frågorna, se bilaga 2. Med referensperiod menas vilken tidpunkt svaren avser, till exempel idag, förra veckan, senaste tre månaderna.

Förutom de variabler som samlades in via frågeblanketten hämtades variabler om personernas lärarexamen från Universitets- och högskoleregistret.

2.3 Datainsamling

Innan utskick gjordes en kontroll av personerna i urvalet mot de senaste folkbokföringsuppgifterna, för att ta fram aktuella adressuppgifter. Vid kontrollen och under insamlingsfasen framkom det att 128 personer inte längre tillhörde populationen utan utgjorde känd övertäckning, det vill säga den övertäckning som identifierats. Orsakerna till övertäckning var att personerna emigrerat, avlidit eller inte fanns i registret.

Tabell 2 Känd övertäckning fördelat på stratum

Lärosäte	Övertäckning	Urval exkl. övertäckning
Chalmers tekniska högskola	0	11
Gymnastik- och idrottshögskolan	6	76
Göteborgs universitet	4	1624
Högskolan Dalarna	7	578
Högskolan i Borås	1	508
Högskolan i Gävle	7	298
Högskolan i Halmstad	1	350
Högskolan i Skövde	0	91
Högskolan Kristianstad	1	528
Högskolan Väst	1	307
Karlstads universitet	13	1009
Konstfack	2	50
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	1	84

Lärosäte	Urval exkl.	
	Övertäckning	övertäckning
Kungl. Tekniska högskolan	0	18
Linköpings universitet	8	877
Linnéuniversitetet	4	919
Luleå tekniska universitet	5	297
Lunds universitet	2	109
Malmö universitet	11	1575
Mittuniversitetet	1	344
Mälardalens högskola	3	377
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	3	506
Stockholms konstnärliga högskola	0	6
Stockholms universitet	21	2255
Södertörns högskola	1	633
Umeå universitet	8	664
Uppsala universitet	17	991
Örebro universitet	4	450
Totalt	132	15535

Totalt fyra utskick gjordes. Samtliga utskick gjordes med post. I ett informationsbrev ombads urvalspersonerna att besvara frågorna och skicka svaret till SCB. I informationsbrevet kunde urvalspersonerna läsa om undersökningens bakgrund, syfte och att undersökningen genomfördes i samarbete mellan ett tjugotal lärosäten och SCB. Informationsbrevet informerade också om att uppgifter om lärarexamen hämtades från register och att tabeller levereras till lärosätena. Brevet informerade även om dataskyddslagstiftningen samt offentlighets- och sekretesslagen och att det var frivilligt att medverka i undersökningen.

Det första utskicket i form av ett informationsbrev med inloggningsuppgifter genomfördes den 2 oktober 2019. Därefter skickades en frågeblankett ut den 16 oktober. Sedan skickades två påminnelser till dem som inte besvarat frågeblanketten. Ett påminnelsebrev skickades den 30 oktober och en påminnelse med ny frågeblankett skickades den 13 november. Insamlingen avslutades den 10 december 2019.

Vid samtliga utskick fick uppgiftslämnaren information om att frågorna även kunde besvaras på webben samt inloggningsuppgifter.

Totalt svarade 6 234 personer på frågeblanketten, vilket var 40,1 procent av urvalet efter att den kända övertäckningen, det vill säga den övertäckning som identifierats, tagits bort (se tabell 2).

Tabell 3 Beskrivning av inflödet. Antal och andel svar

	Antal	Andel
Efter första utskicket	2 114	13,5
Efter andra utskicket	1 980	12,8
Efter tredje utskicket	1 111	7,2
Efter fjärde utskicket	1 029	6,6
Totalt antal svar	6 234	40,1
Bortfall	9 301	59,9
Urval exkl. övertäckning	15 535	100,0

Det var 4 185 personer som valde att besvara webblancketten, vilket var 67 procent av samtliga svarande.

De frågeblanketter som besvarats på papper registrerades med hjälp av skanning.

2.3.1 Kontroller

Kontroller har genomförts bland annat för att säkerställa att endast valida värden förekommer i materialet.

De inkomna pappersblanketterna granskades i flera olika skeden av bearbetningen.

Handskrivna tecken kontrollerades efter skanningen och tecken som tolkats felaktigt korrigerades.

Vid frågor där svaret skulle anges i form av skrivna siffror, gjordes en rimlighetsbedömning. Orimliga värden togs ut för kontroll i syfte att säkerställa att rätt värde registrerats.

Under datainsamlingen granskades otillåtna värden löpande, till exempel om det fanns frågor där uppgiftslämnare markerat flera svar trots att frågan skulle besvaras med ett alternativ. Hur otillåtna värden hanterats beskrivs i avsnittet 3.7.1.1 Datafil.

Datamaterialet granskades före leverans med hjälp av frekvenstabeller för att upptäcka och korrigera eventuella kvarstående fel.

SCB kan inte garantera att den utvalda personen själv besvarat frågeblanketten. Någon kontroll av att rätt person har besvarat frågeblanketten har inte gjorts.

2.4 Bortfall

Bortfallet består dels av objektbortfall, som innebär att frågeblanketten inte är besvarad alls, och dels av partiellt bortfall som innebär att vissa frågor i blanketten inte är besvarade. Om bortfallet skiljer sig från de svarande, med avseende på undersökningsvariablerna, kan skattningarna som grundar sig på enbart de svarande vara skeva. För att

reducera bortfallsskevheten har vikter beräknade med hjälp av kalibrering använts i tabellframställningen. Se bilaga 4.

Objektsbortfall kan bland annat bero på att uppgiftslämnaren inte är villig att delta i undersökningen, att uppgiftslämnaren inte går att nå eller att uppgiftslämnaren är förhindrad att medverka. Objektsbortfallet i denna undersökning redovisas i tabell 4 nedan.

Tabell 4 Beskrivning av objektsbortfall

	Antal
Ej avhörda	9 140
Avböjd medverkan	49
Inkommen blank/oanvändbar	4
Ej anträffad	108
Totalt	9 301

Med ”Ej avhörda” menas att ingen uppgift om varför frågeblanketten inte är besvarad har lämnats. Med ”Avböjd medverkan” menas att SCB meddelats att uppgiftslämnaren inte vill medverka i undersökningen. ”Ej anträffad” innehåller personer som saknar adress i Registret över totalbefolkningen (RTB), har hemlig adress och postreturer.

Partiellt bortfall kan bero på att en fråga är svår att förstå, är känslig, att uppgiftslämnaren missar att besvara frågan eller att instruktionerna vid hoppfrågor misstolkas. Det partiella bortfallet varierar mellan 0,3 och 1,9 procent för de flesta av frågorna. Det högsta partiella bortfallet, 12 procent, finns i den inledande frågan om typ av lärarutbildning. Det partiella bortfallet för respektive fråga redovisas i bilaga 6. I Fråga 2b och 19d avser det partiella bortfallet även ”gäller ej förskollärare”, 22 respektive 26 procent.

2.5 Viktberäkning och estimation

För varje svarande person (kallas objekt i fortsättningen) har en vikt beräknats. Syftet med detta är att kunna redovisa resultat för hela populationen och inte bara för de svarande. Vikten kallas därför även för uppräkningsstal och har använts vid estimationen i samband med tabellframställningen.

Vikterna har beräknats utifrån antaganden om objektsbortfall och täckningsfel. Beräkningen gjordes med hjälp av ett av SCB egenutvecklat SAS-makro (ETOS).

Vid bortfall kan det vara så att vissa grupper av urvalet svarar i större utsträckning än övriga, t.ex. att äldre svarar i högre grad än yngre. Om de grupper som svarat i högre grad har en annan fördelning med avseende på undersökningsvariablerna än övriga kan detta ha en snedvridande effekt på resultatet. För att kompensera för detta har kalibreringsvikter använts (se bilaga 4 för mer detaljer) vid

estimationen. Vikterna bygger på antagandet att ramen återspeglar populationen väl och därmed att över- och undertäckningen är liten.

För en mer utförlig beskrivning av kalibreringsestimatoren se Lundström och Särndal (2001): *Estimation in the Presence of Nonresponse and Frame Imperfections, Statistics Sweden*.

Vikterna/uppräkningsstalen multipliceras med objektens variabelvärden för att skapa statistikvärden gällande för populationen. Vikterna kompenserar för objektsbortfallet, men inte för det partiella bortfallet.

Vid beräkning av skattningar av totaler används följande formel:

$$\hat{Y} = \sum_r w_k y_k$$

där w_k = vikt/uppräkningsstal för objekt k
 y_k = variabelvärde för objekt k

Summering sker av de svarande r .

2.6 Statistikens tillförlitlighet

2.6.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken är behäftad med osäkerhet. Vid bedömning av hur olika osäkerhetskällor påverkar statistiken från en undersökning skiljer man på slumpmässiga och systematiska avvikelser. Slumpmässiga avvikelser orsakar enligt statistisk teori beräkningsbar osäkerhet hos de skattade resultaten. Systematiska avvikelser påverkar resultaten i en viss riktning. Det är svårt att ange hur tillförlitligheten påverkas av eventuella systematiska avvikelser (skevhet) då det ofta kräver resurskrävande utvärderingsinsatser. En sådan utvärdering har inte gjorts för detta uppdrag.

Med total osäkerhet avses den sammanlagda osäkerheten = slumpmässiga + systematiska avvikelser. Felmarginalen för andelsskattningar för totalen av målstorheter kring 50 procent (inklusive bortfallsjustering motsvarande en svarsandel på 40 procent) ligger runt 1 procentenhet, förutsatt att det systematiska felet från bortfallet (skevheten) är liten eller försumbar.

2.6.2 Osäkerhetskällor

Bortfallet bedöms vara den största källan till osäkerhet då dess påverkan på skevheten är okänd. Användningen av kalibrering bedöms dock minska skevheten för aktuella redovisningsgrupper. Täckningsfel, bearbetningsfel och mätfel bedöms vara litet till försumbart i sammanhanget.

2.6.3 Urval

Inget uvalsfel förekommer då undersökningen genomfördes som en totalundersökning.

2.6.4 Ramtäckning

Under- och övertäckning innebär att ram- och målpopulation inte helt stämmer överens. Undertäckning innebär att vissa objekt som ingår i målpopulationen saknas i ramen. Övertäckning innebär att objekt som inte ingår i målpopulationen ändå finns i ramen. Ett sätt att minska täckningsbrister är att använda bra och uppdaterade register för att ta fram ramar.

Övertäckning utgörs av personer som emigrerat, avlidit eller inte finns i folkbokföringsregistret. Universitets och högskoleregistret har försumbar övertäckning då ingen ska kunna få en examen utfärdad utan att uppfylla examenskraven.

En mindre undertäckning kan förekomma p.g.a. efterrapporteringar av examen. Den andel som efterrapporteras en insamlingsomgång senare än förväntat är mindre än en halv procent. Undertäckning som uppstår då personer bosatta i Sverige saknas i folkbokföringsregistret beror främst på att information om immigranter (invandrare och hemvändare) uppdateras med viss eftersläpning.

Sammanfattningsvis är SCB:s bedömning att bristerna i ramen, både med avseende på under- och övertäckning, inte snedvrider statistiken i någon nämnvärd omfattning.

2.6.5 Mätning

Ett fel som kan uppstå vid mätning är att lämnade uppgifter skiljer sig från faktiska uppgifter. Felet kallas mätfel och kan uppkomma då uppgiftslämnaren inte minns de faktiska uppgifterna, missförstår frågan eller medvetet svarar felaktigt.

2.6.6 Bortfall

Skevheter i skattningar på grund av bortfall inträffar om objekten i bortfallet och de svarande skiljer sig åt avseende frågorna/variablerna i undersökningen.

Eventuella bortfallsfel kan reduceras genom att på ett effektivt sätt justera undersökningens vikter. En beskrivning av förfarandet finns i den bortfallsanalys som gjorts (se bilaga 4). I bortfallsanalysen redovisas även svarsandelar för viktiga delgrupper.

2.6.7 Bearbetning

Vid den manuella och maskinella bearbetningen av data kan osäkerhet uppstå. Exempel på bearbetningsbrister är registreringsfel och kodningsfel. Dessa kan förhindras och upptäckas i de kontroller som genomförs vid dataregistreringen. I den här undersökningen bedöms

osäkerheten på grund av registrering vara litet eftersom frågeblanketten till största delen hade fasta svarsalternativ.

2.6.8 Modellantagande

Inga modellantaganden utöver de som redovisats ovan har gjorts.

2.7 Beskrivning av tabeller och diagram

2.7.1 Tabeller och diagram

Skattningarna i tabellerna har räknats upp till populationsnivå, vilket innebär att resultatet avser hela populationen och inte endast de svarande. Antalsuppgifterna är således skattningar av antal personer i populationen med den aktuella egenskapen. Att antalet individer är olika för olika frågor beror på hoppinstruktioner då olika delpopulationer avses.

För de följdfrågor som föregås av hoppinstruktioner har selekteringar genomförts vid tabellframställandet. Det betyder att t.ex. för fråga 8b har endast de som svarat "Arbetar inom annan verksamhet", "Studerar", eller "Arbetslös" i fråga 8a ingått i tabellframställningen.

Om en följdfråga är besvarad men dess styrfråga inte är besvarad och svaret på följdfrågan gör att ett visst svarsalternativ på styrfrågan är självklart så har hänsyn till detta tagits vid tabellframställningen.

I andelstabellerna är värdena avrundade till närmaste heltal och värden under 0,5 är därmed avrundade till noll.

Tabellerna har sekretessgranskats (prickats) så att inga uppgifter för enskilda objekt röjs. Skattningar med färre än två svarande har prickats. Mycket osäkra skattningar, där konfidensintervallet är större än andelsskattningen, har också prickats.

De tabeller som presenteras i tabellpaketet har tagits fram enligt de formler som presenterats i avsnitt "Viktberäkning och estimation" och i bilaga 4. Beräkningarna har gjorts med hjälp av SAS och skattningsmakrot ETOS.

Leverans sker i Excel-filer. *1a_Alumn_amne1_2019.xls*, *1b_Alumn_amne1_2019.xls* och *2a_Alumn_amne2_2019.xls*, *2b_Alumn_amne2_2019.xls* innehåller samma redovisning med skillnaden att förspalt och gruppvärden har bytt plats. Den första lämpar sig bäst för jämförelser mellan lärosäten medan den andra passar bäst för jämförelser inom lärosäten. Motsvarande skillnad finns mellan *3a_Alumn_inr1_2019.xls*, *3b_Alumn_inr2_2019.xls* och *4a_Alumn_inr2_2019.xls*, *4b_Alumn_inr2_2019.xls*. Uppdelningen i två filer (a och b) beror utrymmesskäl. *5_Alumn_F2_F20_lärosäte_2019.xls*, *5_Alumn_kors_lärosäte_2019.xls* och *6_Alumn_kors_inriktning_2019.xls* redovisas lärosäten och inriktningar korsat med utvalda enkätfrågor.

2.7.1.1 Statistiska mått

I tabellerna redovisas vägda antal och andelar med eller utan 95-procentiga konfidensintervall.

2.7.1.2 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas inte bara för hela populationen utan också för delgrupper (redovisningsgrupper). Redovisningsgrupper i den här undersökningen har avgränsats med hjälp av registervariablerna lärosäte, inriktning, ämnesgrupp samt den i enkäten insamlade variabeln typ av lärarutbildning. Även fråga 2a-c, 17 och 20 utgör redovisningsgrupper.

Lärarutbildning och inriktning är desamma som i undersökningen 2017.

Lärosätena "Chalmers tekniska högskola" och "Kungliga Tekniska högskolan" är grupperade i gruppen "Övriga".

Ämnesgrupp följer Högskoleverkets undervisningsämnen.

Grupperingen sker efter de ämnen i examen som har rapporterats till SCB (vanligen två). Ämnesgrupperna är bruttoräknade, vilket innebär att en person kan förekomma i mer än en redovisning, t.ex. om engelska och svenska ingår i examen. Ämnena är grupperade enligt bilaga 5.

2.7.2 Jämförbarhet och användbarhet

2.7.2.1 Jämförbarhet över tid

Detta är sjätte gången som SCB genomför undersökningen. Det senaste tillfället var 2017. Undersökningen år 2017 genomfördes på samma sätt med avseende på urvals- och insamlingsmetod samt antal påminnelser.

Statistiken är jämförbar med andra undersökningar där populationen är hämtad från högskolestatistiken. I förekommande fall bör skillnader i referenstider och populationsavgränsningar beaktas.

2.7.2.2 Jämförbarhet mellan grupper

Att studera vid olika lärosäten har olika kombinationer av verksamhetsformer i sin examen försvårar jämförbarheten mellan lärosäten.

3 Bilagor

Bilaga 1. Missiv med inloggningsuppgifter

Bilaga 2. Frågeblankett och informationsbrev

Bilaga 3: Påminnelsebrev

Bilaga 4. Bortfallsanalys och kalibrering

Bilaga 5. Gruppering av ämnen

Bilaga 6. Redovisning av partiellt bortfall

Vad tycker du om din lärarutbildning?

**Undrar du över något?
Kontakta oss gärna!**

Frågor om att lämna uppgifter
SCB:s uppgiftslämnarservice
010-479 69 30
enkat@scb.se
SCB, INS/IHU, 701 89 Örebro
www.scb.se

Öppettider
Måndag-torsdag: 9.00 – 21.00
Fredag: 9.00 – 16.00
Söndag: 16.00 – 21.00

Frågor om undersökningen
Mats Tegmark
mte@du.se
Högskolan Dalarna, 791 88 Falun
www.du.se

SCB beskriver Sverige
Statistikmyndigheten SCB förser
samhället med statistik för besluts-
fattande, debatt och forskning. Vi gör
det på uppdrag av regeringen, myndig-
heter, forskare och näringsliv. Vår
statistik bidrar till en faktabaserad
samhällsdebatt och väl underbyggda
beslut.

Ett tjugotal lärosäten som bedriver lärarutbildning har gett Statistiska centralbyrån (SCB) i uppdrag att genomföra en undersökning bland de som tagit någon form av lärarexamen läsåret 2015/16 eller 2016/17.

Syftet med enkäten är att mäta kvaliteten på utbildningen genom att låta tidigare studenter utvärdera sin lärarutbildning.

Vår förhoppning är att undersökningens resultat blir ett viktigt underlag vid förbättringen av lärarutbildningen.

Dina svar är viktiga

Det är frivilligt att delta i undersökningen, men vi hoppas att du vill vara med eftersom dina svar är mycket betydelsefulla.

Dina svar är unika och kan inte ersättas med någon annans.

Du är en av cirka 15 700 lärare som från Universitets- och högskoleregistret blivit utvald att delta i undersökningen.

Så här gör du

Gå gärna in på www.insamling.scb.se för att besvara frågorna.

Dina inloggningsuppgifter är:

Användarnamn:	
Lösenord:	

Det går bra att logga in flera gånger och spara emellan. Vill du hellre besvara frågorna på papper? Invänta då pappersblanketten som vi skickar hem till dig om ett par veckor.

Vill du inte besvara frågorna är vi tacksamma om du meddelar SCB detta så att inga påminnelser om enkäten skickas ut.

Vi ber dig besvara frågorna så snart som möjligt.

Stort tack på förhand för din medverkan!

Med vänlig hälsning

Joakim Stymne
Generaldirektör SCB

Mats Tegmark
Kontaktperson, nationellt
kvalitetssamarbete

Vem använder svaren och hur?

Undersökningen utgör en del av ett landsomfattande samarbete mellan ett tjugotal svenska universitet och högskolor som utbildar lärare. Samarbetets utgångspunkt är att utveckla varje enskild lärarutbildning. Resultat av undersökningen kommer att användas för direkt utvecklingsarbete.

För att inte fråga mer än nödvändigt kommer vi att komplettera dina svar med uppgifter som redan finns på SCB. Det är information om din lärarexamen.

Efter avslutad bearbetning hos SCB sammanställs uppgifterna till tabeller i aggregerad form. Tabellerna sekretessgranskas innan de lämnas till respektive lärosäte för analys. De fritextsvar du lämnar levereras avidentifierade till respektive lärosäte. Tre månader efter leverans avlägsnas alla identitetsuppgifter från datamaterialet hos SCB.

Hur skyddas mina svar?

Det kommer inte att framgå vad just du har svarat när undersökningens resultat redovisas.

Uppgifterna som du lämnar skyddas av sekretess och alla som arbetar med undersökningen har tystnadsplikt. Sekretessen gäller enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Hur behandlas personuppgifterna?

SCB är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som SCB utför.

Regler för personuppgiftsbehandling finns i EU:s dataskyddsförordning samt i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. Därutöver finns även regler i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

Mer information om hur SCB behandlar dina personuppgifter hittar du på www.scb.se/personuppgifter.

Du har rätt att gratis få en kopia, i form av ett så kallat registerutdrag, av de personuppgifter som behandlas av SCB i egenskap av personuppgiftsansvarig. Mer information hittar du på www.scb.se/registerutdrag. Om du skulle anse att SCB har behandlat dina personuppgifter på ett sätt

som bryter mot EU:s dataskyddsförordning har du under vissa förutsättningar rätt att få uppgifterna raderade.

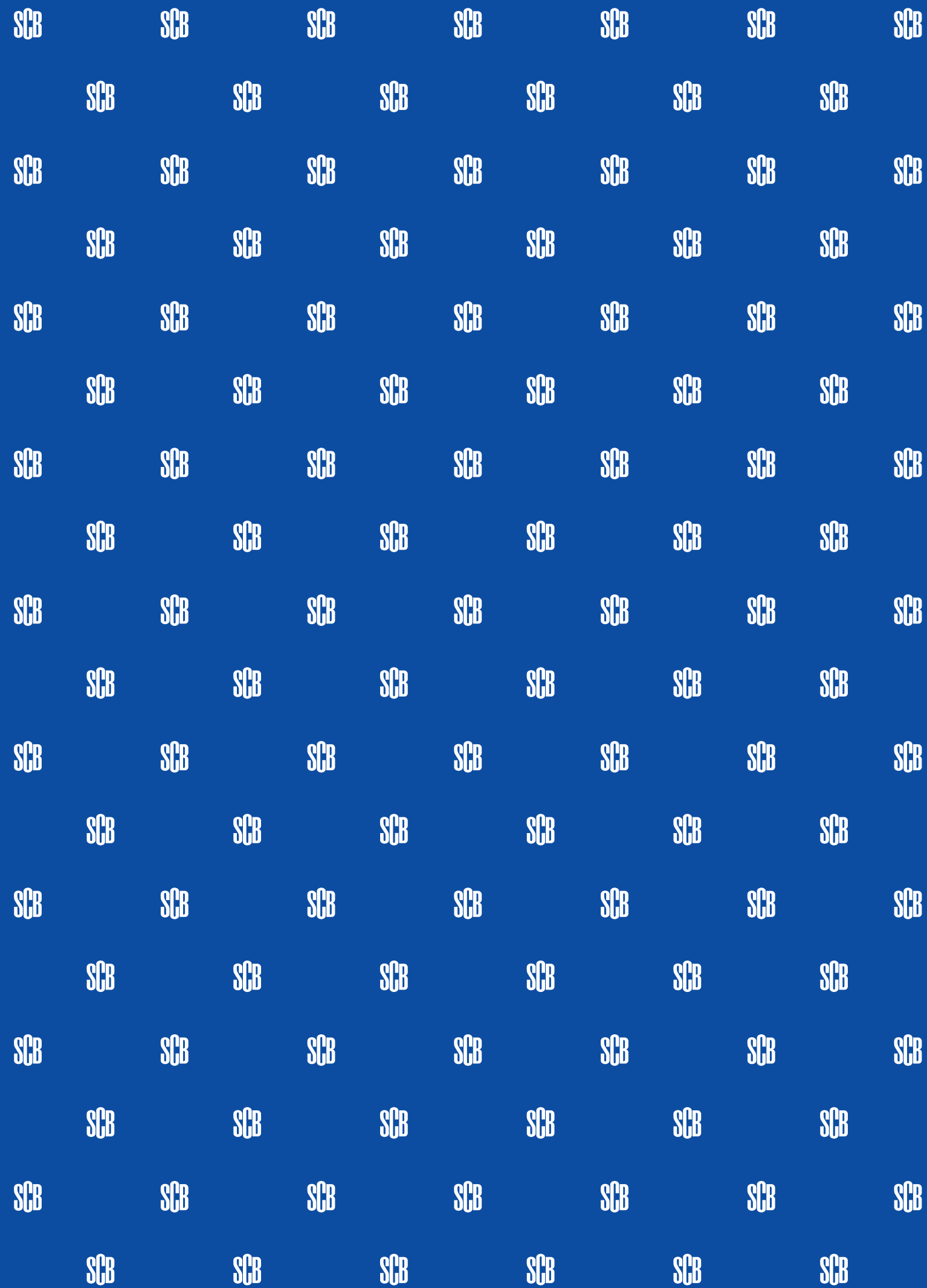
Nämnd gärna numret längst upp i mitten på brevets framsida om du kontaktar oss så kan vi hjälpa dig snabbare.

Har du frågor om personuppgifter?

Kontakta dataskyddsombudet:
SCB: 010-479 40 00, dataskyddsombud@scb.se,
701 89 Örebro

Var publiceras resultaten?

Resultaten kommer att analyseras av de medverkande lärosätena. Efteråt kommer de enskilda resultaten att diskuteras lärosätena sinsemellan. Därefter kommer varje medverkande lärosäte att ta ställning till hur och när resultaten publiceras.

Statistiska centralbyrån
701 89 Örebro

SCB beskriver Sverige
Statistikmyndigheten SCB förser samhället med statistik för beslutsfattande, debatt och forskning. Vi gör det på uppdrag av regeringen, myndigheter, forskare och näringsliv. Vår statistik bidrar till en faktabaserad samhällsdebatt och väl underbyggda beslut.

Vad tycker du om din lärarutbildning?

**Undrar du över något?
Kontakta oss gärna!**

Frågor om att lämna uppgifter

SCB:s uppgiftslämnarservice
010-479 69 30
enkat@scb.se
SCB, INS/IHU, 701 89 Örebro
www.scb.se

Öppettider

Måndag-torsdag: 9.00 – 21.00
Fredag: 9.00 – 16.00
Söndag: 16.00 – 21.00

Frågor om undersökningen

Mats Tegmark
mte@du.se
Högskolan Dalarna, 791 88 Falun
www.du.se

SCB beskriver Sverige

Statistikmyndigheten SCB förser samhället med statistik för beslutsfattande, debatt och forskning. Vi gör det på uppdrag av regeringen, myndigheter, forskare och näringsliv. Vår statistik bidrar till en faktabaserad samhällsdebatt och väl underbyggda beslut.

Ett tjugotal lärosäten som bedriver lärarutbildning har gett Statistiska centralbyrån (SCB) i uppdrag att genomföra en undersökning bland de som tagit någon form av lärarexamen läsåret 2015/16 eller 2016/17.

Syftet med enkäten är att mäta kvaliteten på utbildningen genom att låta tidigare studenter utvärdera sin lärarutbildning.

Vår förhoppning är att undersökningens resultat blir ett viktigt underlag vid förbättringen av lärarutbildningen.

På nästa sida finns mer information om undersökningen.

Dina svar är viktiga

Det är frivilligt att delta i undersökningen, men vi hoppas att du vill vara med eftersom dina svar är mycket betydelsefulla.

Dina svar är unika och kan inte ersättas med någon annans.

Du är en av cirka 15 700 lärare som från Universitets- och högskoleregistret blivit utvald att delta i undersökningen.

Så här gör du

Gå gärna in på www.insamling.scb.se för att besvara frågorna.

Dina inloggningsuppgifter är:

Användarnamn:	
Lösenord:	

Det går bra att logga in flera gånger och spara emellan. Om du istället väljer att besvara pappersblanketten skickar du in den i det portofria svarskuvertet.

Vill du inte besvara frågorna är vi tacksamma om du meddelar SCB detta så att inga påminnelser om enkäten skickas ut.

Vi ber dig besvara frågorna så snart som möjligt.

Stort tack på förhand för din medverkan!

Med vänlig hälsning

Joakim Stymne
Generaldirektör SCB

Mats Tegmark
Kontaktperson, nationellt
kvalitetssamarbete

Vem använder svaren och hur?

Undersökningen utgör en del av ett landsomfattande samarbete mellan ett tjugotal svenska universitet och högskolor som utbildar lärare. Samarbetets utgångspunkt är att utveckla varje enskild lärarutbildning. Resultat av undersökningen kommer att användas för direkt utvecklingsarbete.

För att inte fråga mer än nödvändigt kommer vi att komplettera dina svar med uppgifter som redan finns på SCB. Det är information om din lärarexamen.

Efter avslutad bearbetning hos SCB sammanställs uppgifterna till tabeller i aggregerad form. Tabellerna sekretessgranskas innan de lämnas till respektive lärosäte för analys. De fritextsvar du lämnar levereras avidentifierade till respektive lärosäte. Tre månader efter leverans avlägsnas alla identitetsuppgifter från datamaterialet hos SCB.

Hur skyddas mina svar?

Det kommer inte att framgå vad just du har svarat när undersökningens resultat redovisas.

Uppgifterna som du lämnar skyddas av sekretess och alla som arbetar med undersökningen har tystnadsplikt. Sekretessen gäller enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Hur behandlas personuppgifterna?

SCB är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som SCB utför.

Regler för personuppgiftsbehandling finns i EU:s dataskyddsförordning samt i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. Därutöver finns även regler i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

Mer information om hur SCB behandlar dina personuppgifter hittar du på www.scb.se/personuppgifter.

Du har rätt att gratis få en kopia, i form av ett så kallat registerutdrag, av de personuppgifter som behandlas av SCB i egenskap av personuppgiftsansvarig. Mer information hittar du på www.scb.se/registerutdrag. Om du skulle anse att SCB har behandlat dina personuppgifter på ett sätt

som bryter mot EU:s dataskyddsförordning har du under vissa förutsättningar rätt att få uppgifterna raderade.

Nämner gärna numret längst upp i mitten på brevets framsida om du kontaktar oss så kan vi hjälpa dig snabbare. Streckkoden och numret på enkätens baksida är till för att SCB under insamlingen ska kunna se vilka som har svarat.

Har du frågor om personuppgifter?

Kontakta dataskyddsombudet:
SCB: 010-479 40 00, dataskyddsombud@scb.se,
701 89 Örebro

Var publiceras resultaten?

Resultaten kommer att analyseras av de medverkande lärosätena. Efteråt kommer de enskilda resultaten att diskuteras lärosätena sinsemellan. Därefter kommer varje medverkande lärosäte att ta ställning till hur och när resultaten publiceras.

Denna enkät vänder sig till dig som nyligen genomgått en lärarutbildning och syftar till att få en beskrivning av hur du idag värderar dina studier på lärarutbildningen. För att förenkla frågorna använder vi genomgående begreppet lärarutbildning och med det avser vi även utbildningar som inriktar sig mot arbete i förskola, förskoleklass och fritidshem. Likaså avser vi med begreppet undervisning pedagogisk verksamhet inom alla skolformer.

Ange vilken typ av lärarutbildning du genomgått

Sammanhållet (långt) lärarprogram som innehöll både ämnesstudier och utbildningsvetenskaplig kärna, allmänt utbildningsområde eller motsvarande

Kompletterande (kort) lärarutbildning som endast innehöll utbildningsvetenskaplig kärna, allmänt utbildningsområde eller motsvarande (t.ex. PPU, KPU, VAL, ULV)

Utbildningens betydelse för Dig

1. I vilken grad har din lärarutbildning gett dig goda kunskaper...

	I mycket hög grad	I ganska hög grad	I ganska låg grad	I mycket låg grad
a) ... om barns/ungdomars lärande?	☐	☐	☐	☐
b) ... om den verksamhet som din utbildning syftade till (grundskolan, förskola etc.)?	☐	☐	☐	☐
c) ... i de ämnen (inriktningar/områden) som ingick i utbildningen?	☐	☐	☐	☐

2. I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga ...

	I mycket hög grad	I ganska hög grad	I ganska låg grad	I mycket låg grad
a) ... att planera och genomföra undervisning?	☐	☐	☐	☐
b) ... att göra bedömningar av elevers arbeten? (gäller ej förskollärare)	☐	☐	☐	☐
c) ... att stödja alla barns/elevs lärande?	☐	☐	☐	☐

3. I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga ...

	I mycket hög grad	I ganska hög grad	I ganska låg grad	I mycket låg grad
a) ... att samla, tolka och värdera information av relevans för ditt arbete i förskolan/skolan/fritidshemmet?	☐	☐	☐	☐
b) ... att reflektera över din roll som förskollärare/lärare i undervisningssituationen?	☐	☐	☐	☐
c) ... att göra pedagogiska/didaktiska bedömningar för att utveckla din undervisning?	☐	☐	☐	☐
d) ... att integrera ny kunskap i din undervisning?	☐	☐	☐	☐

4. I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga...					
		I mycket hög grad	I ganska hög grad	I ganska låg grad	I mycket låg grad
a)	... att i samspelet med elever agera yrkesetiskt med hänsyn till barn- eller elevgruppens mångfald?	☐	☐	☐	☐
b)	... att agera som pedagogisk ledare för individen och gruppen?	☐	☐	☐	☐
c)	... att förebygga och hantera konflikter?	☐	☐	☐	☐
5. I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga...					
		I mycket hög grad	I ganska hög grad	I ganska låg grad	I mycket låg grad
a)	... att förankra den demokratiska värdegrunden i din undervisning?	☐	☐	☐	☐
b)	... att tillämpa jämställdhetsperspektiv i din roll som forskollärare/lärare?	☐	☐	☐	☐
6. I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga...					
		I mycket hög grad	I ganska hög grad	I ganska låg grad	I mycket låg grad
a)	... till ett professionellt förhållningssätt gentemot föräldrar och vårdnadshavare?	☐	☐	☐	☐
b)	... att samarbeta med kollegor?	☐	☐	☐	☐
c)	... att förebygga och hantera konflikter i arbetslag och andra samarbetsituationer?	☐	☐	☐	☐

7. I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga...

	I mycket hög grad	I ganska hög grad	I ganska låg grad	I mycket låg grad
a) ... att förstå ditt uppdrag utifrån skollag, läroplaner, internationella konventioner etc.?	☐	☐	☐	☐
b) ... att sätta in din undervisning i ett globalt och samhällsligt perspektiv?	☐	☐	☐	☐
c) ... att använda vetenskaplig metodik och ett vetenskapligt förhållningssätt?	☐	☐	☐	☐
d) ... att agera självständigt och med ett prövande förhållningssätt hantera information (t.ex. media, läromedel, förordningar)?	☐	☐	☐	☐
e) ... att självständigt identifiera och formulera verksamhetens utvecklingsbehov?	☐	☐	☐	☐
f) ... att bidra med ny kunskap för utveckling av verksamheten?	☐	☐	☐	☐
g) ... att använda digitala verktyg och att ta hänsyn till olika mediers och digitala miljöers roll i den pedagogiska verksamheten?	☐	☐	☐	☐

Din nuvarande situation

8a. Vilken är din huvudsakliga sysselsättning för närvarande?

Vid tillfällig frånvaro mindre än 3 månader, ange din vanliga sysselsättning.

- Arbetar inom skolverksamhet eller motsvarande → *Gå till fråga 9*
- Arbetar inom annan verksamhet
- Studerar
- Tjänstledig/föräldraledig → *Gå till fråga 17*
- Sjukskriven från arbetet → *Gå till fråga 17*
- Arbetslös
- Annat, t.ex. förtids-/sjukpensionär → *Gå till fråga 17*

8b. Om du inte arbetar som förskollärare/lärare, vad är anledningen till detta?

- Har sökt men inte fått något lärarjobb → *Gå till fråga 17*
- Har medvetet valt bort läraryrket för annan anställning → *Gå till fråga 17*
- Annan anledning: → *Gå till fråga 17*

<p>9. Vad arbetar du huvudsakligen som för närvarande?</p> <p><i>Vid tillfällig frånvaro mindre än 3 månader, ange din vanliga anställning.</i></p>	☐ Förskollärare ☐ Fritidspedagog/lärare i fritidshem ☐ Lärare i grundskolan ☐ Lärare i gymnasieskolan ☐ Lärare i annan verksamhet ☐ Skolledare ☐ Annat → Gå till fråga 17
<p>10. Vilken typ av anställning har du?</p>	☐ Tillsvidareanställning (fast tjänst) ☐ Tidsbegränsad anställning (t.ex. vikariat) ☐ Annan anställning
<p>11. Inom vilken skolform arbetar du?</p> <p><i>Ange den huvudsakliga skolformen, om du arbetar inom flera olika skolformer.</i></p>	☐ Förskola ☐ Grundskola ☐ Gymnasieskola ☐ Fritidshem ☐ Annan skolform
<p>12. Arbetar du inom den verksamhet för vilken utbildningen var avsedd?</p>	☐ Ja, helt eller till största delen ☐ Ja, delvis ☐ Nej, inte alls
<p>13. Arbetar du hel- eller deltid?</p>	☐ Heltid → Gå till fråga 15 ☐ Deltid
<p>14. Ungefär hur många procent av heltid arbetar du?</p>	☐ Mindre än 25 procent ☐ 25-49 procent ☐ 50-74 procent ☐ 75 procent eller mer
<p>15. Hur fick du din nuvarande anställning?</p>	☐ Annons ☐ Personliga kontakter ☐ Vfu-placering ☐ Examensarbete/självständigt arbete ☐ Annat

16. Ta ställning till följande påstående:

		Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till liten del	Instämmer inte alls
a)	Mitt arbete som förskollärare/lärare inspirerar mig till fortsatta studier	☐	☐	☐	☐
b)	Mina erfarenheter i yrket har fått mig att fundera på att byta karriär	☐	☐	☐	☐
c)	Min arbetsgivare har erbjudit mig någon form av lärarfortbildning motsvarande minst fem arbetsdagar	☐	☐	☐	☐
d)	Inom en tioårsperiod är det troligt att jag ansöker om antagning till forskarutbildning	☐	☐	☐	☐

17. Ungefär hur många månaders anställning som förskollärare/lärare har du haft efter examen?

- 0 månader
 1-11 månader
 12-23 månader
 24-36 månader
 Mer än 36 månader

Omdöme om utbildningen**18. Ta ställning till följande påstående:**

		Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till liten del	Instämmer inte alls
a)	Under mina studier var interaktionen med lärarna på utbildningen viktig för vad jag lärde mig	☐	☐	☐	☐
b)	Under mina studier var interaktionen med andra studenter viktig för vad jag lärde mig	☐	☐	☐	☐
c)	Under min utbildning upplevde jag att det ställdes höga krav på mig som student	☐	☐	☐	☐

19. I vilken grad tycker du att utbildningen inom nedanstående områden var tillräcklig?

		I mycket hög grad	I ganska hög grad	I ganska låg grad	I mycket låg grad
a)	Yrkets innehåll och uppdrag	☐	☐	☐	☐
b)	Teorier om lärande och grupprocesser	☐	☐	☐	☐
c)	Dokumentation och bedömning	☐	☐	☐	☐
d)	Prov och betygsättning (gäller ej förskollärare)	☐	☐	☐	☐
e)	Uppföljning, utvärdering, utveckling	☐	☐	☐	☐
f)	Ämnen (eller motsvarande) och dess undervisningsaspekter	☐	☐	☐	☐
g)	Pedagogiskt ledarskap och konflikthantering	☐	☐	☐	☐
h)	Undervisning och lärande i en flerspråkig miljö	☐	☐	☐	☐

20. Skulle du rekommendera andra att studera på lärarutbildningen på samma universitet/högskola som du har studerat på?
- Definitivt
 Förmodligen
 Förmodligen inte
 Definitivt inte

21. Övriga synpunkter på lärarutbildningen eller enkäten:

Tack för din medverkan!

Vad tycker du om din lärarutbildning?

**Undrar du över något?
Kontakta oss gärna!**

Frågor om att lämna uppgifter
SCB:s uppgiftslämnarservice
010-479 69 30
enkat@scb.se
SCB, INS/IHU, 701 89 Örebro
www.scb.se

Öppettider
Måndag-torsdag: 9.00 – 21.00
Fredag: 9.00 – 16.00
Söndag: 16.00 – 21.00

Frågor om undersökningen
Mats Tegmark
mte@du.se
Högskolan Dalarna, 791 88 Falun
www.du.se

SCB beskriver Sverige
Statistikmyndigheten SCB förser
samhället med statistik för besluts-
fattande, debatt och forskning. Vi gör
det på uppdrag av regeringen, myndig-
heter, forskare och näringsliv. Vår
statistik bidrar till en faktabaserad
samhällsdebatt och väl underbyggda
beslut.

Vi behöver din hjälp

För en tid sedan fick du en enkät hemskickad med frågor angående den lärarutbildning du genomgått. Distribution och insamling görs av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av ett tjugotal svenska universitet och högskolor som utbildar lärare. Syftet med enkäten är att mäta kvaliteten på utbildningen genom att låta tidigare studenter utvärdera sin lärarutbildning.

För att resultatet av undersökningen ska bli tillförlitligt är det viktigt att så många som möjligt svarar. Det är frivilligt att delta, men vi hoppas att du vill ta dig tid att delta och besvara frågorna så snart som möjligt.

Har du redan svarat? Tack! Bortse då från det här brevet.

Så här gör du

Gå gärna in på www.insamling.scb.se för att besvara frågorna. Dina inloggningsuppgifter är:

Användarnamn:

Lösenord:

Det går bra att logga in flera gånger och spara emellan. Om du istället väljer att besvara pappersblanketten som du fått tidigare skickar du in den i det portofria svarskuvertet som du fick samtidigt.

Stort tack för din medverkan!

Med vänlig hälsning

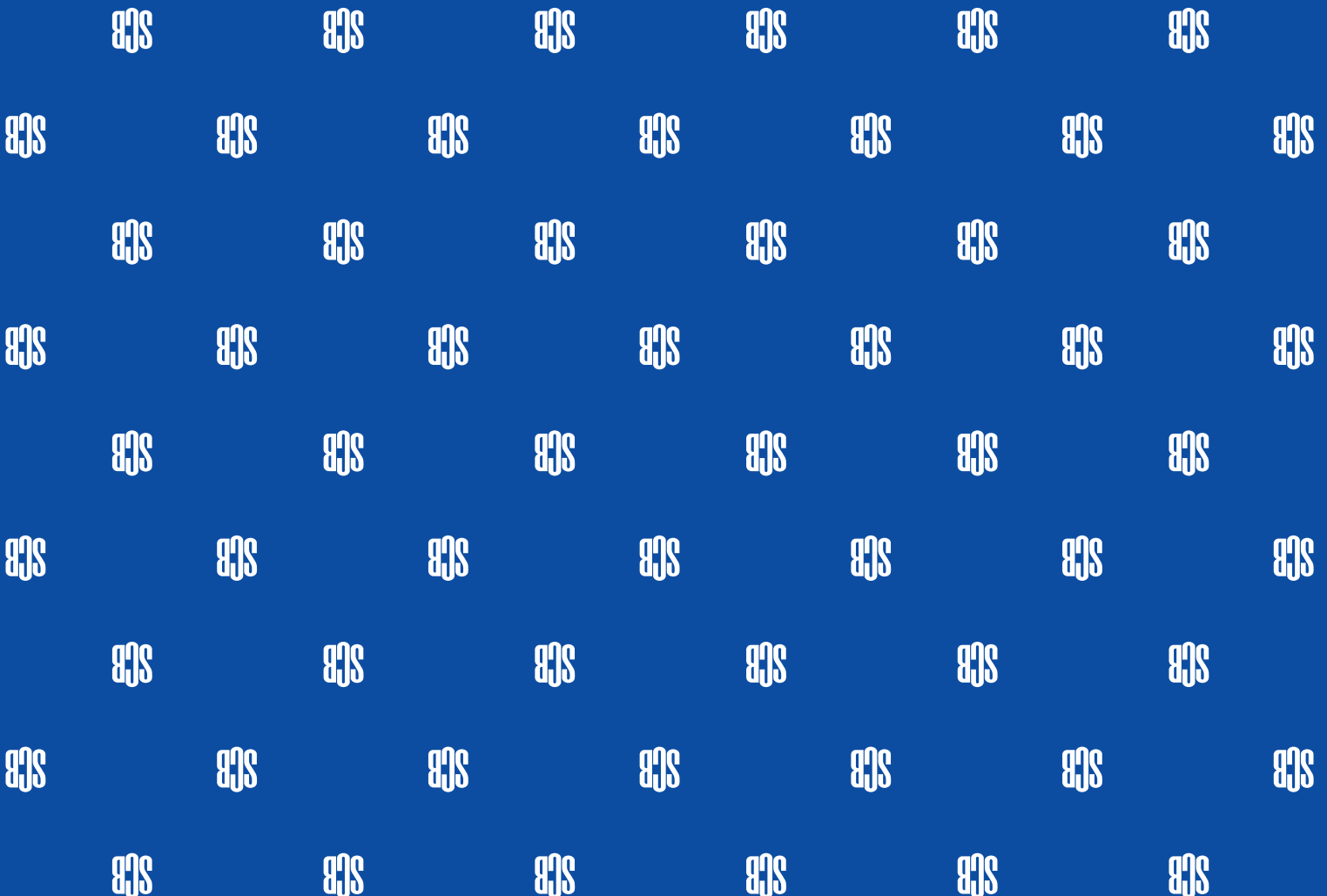
Joakim Stymne
Generaldirektör SCB

Mats Tegmark
Kontaktperson, nationellt
kvalitetssamarbete

SCB beskriver Sverige
Statistikmyndigheten SCB förser samhället med statistik för beslutsfattande, debatt och forskning. Vi gör det på uppdrag av regeringen, myndigheter, forskare och näringsliv. Vår statistik bidrar till en faktabaserad samhällsdebatt och väl underbyggda beslut.

Vad tycker du om din lärarutbildning?

**Undrar du över något?
Kontakta oss gärna!**

Frågor om att lämna uppgifter

SCB:s uppgiftslämnarservice
010-479 69 30
enkat@scb.se
SCB, INS/IHU, 701 89 Örebro
www.scb.se

Öppettider

Måndag-torsdag: 9.00 – 21.00
Fredag: 9.00 – 16.00
Söndag: 16.00 – 21.00

Frågor om undersökningen

Mats Tegmark
mte@du.se
Högskolan Dalarna, 791 88 Falun
www.du.se

SCB beskriver Sverige

Statistikmyndigheten SCB förser samhället med statistik för beslutsfattande, debatt och forskning. Vi gör det på uppdrag av regeringen, myndigheter, forskare och näringsliv. Vår statistik bidrar till en faktabaserad samhällsdebatt och väl underbyggda beslut.

Vi saknar ditt svar

För en tid sedan fick du en enkät hemskickad med frågor angående den lärarutbildning du genomgått. Distribution och insamling görs av SCB på uppdrag av ett tjugotal svenska universitet och högskolor som utbildar lärare. Syftet med enkäten är att mäta kvaliteten på utbildningen genom att låta tidigare studenter utvärdera sin lärarutbildning.

Vi har inte noterat något svar från dig. Kanske har du varit bortrest eller av någon annan anledning inte haft möjlighet att svara ännu. Det är frivilligt att delta, men för att resultatet ska bli mer tillförlitligt ber vi dig delta i undersökningen.

Vi bifogar en ny pappersblankett och ett färdigfrankerat svarskuvert som du kan skicka till oss. Om du hellre vill svara via internet kan du använda de inloggningsuppgifter som finns på framsidan av pappersblanketten.

Har du redan svarat? Tack! Bortse då från det här brevet.

Stort tack för din medverkan!

Med vänlig hälsning

Joakim Stymne
Generaldirektör SCB

Mats Tegmark
Kontaktperson, nationellt
kvalitetssamarbete

Bortfallsanalys och kalibrering

Alumniundersökning lärare 2019

2020-01-20

Inledning

I en totalundersökning uppkommer fel om vi inte lyckas få svar från alla personer (bortfall) och om de avviker från de svarande med avseende på undersökningsvariablerna. Detta fel kallas för *bortfallsfel*. Kunskap om bortfallsfelet kan i regel bara fås på ett indirekt och approximativt sätt genom att utnyttja registervariabler som s k hjälpvariabler.

Bortfallsfel kan reduceras genom att använda ett effektivt uppräkningsförfarande (vägning som kompenserar för bortfallet). I undersökningen används tekniken med kalibrering av vikter, vilket är en effektiv och flexibel metod för att reducera detta fel. I korthet går tekniken ut på att vid uppräknings utnyttja en hjälpvektor bestående av hjälpvariabler som är kända både för de svarande och bortfallet. Dessa hjälpvariabler ska helst samvariera med svarsbenägenheten och målvariabler samt avgränsa viktiga redovisningsgrupper.

Bortfallsanalys

Nedan visas svarsfrekvenser fördelat på ett antal registervariabler som användes i estimationen för att reducera bortfallsfelet.

Tabell 1 Procentuell andel svarande fördelat på lärosäte

Lärosäte	Svarsandel (%)	Antal svar
Gymnastik- och idrottshögskolan	39,5	30
Göteborgs universitet	40,0	649
Högskolan Dalarna	39,4	228
Högskolan i Borås	37,0	188
Högskolan i Gävle	39,9	119
Högskolan i Halmstad	35,1	123
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	45,1	228
Högskolan i Skövde	38,5	35
Högskolan Kristianstad	38,6	204
Högskolan Väst	36,5	112
Karlstads universitet	42,5	429
Konstfack	30,0	15
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	42,9	36
Linköpings universitet	43,1	378
Linnéuniversitetet	41,0	377
Luleå tekniska universitet	39,1	116
Lunds universitet	38,5	42

Malmö högskola	39,0	614
Mittuniversitetet	37,2	128
Mälardalens högskola	32,4	122
Stockholms universitet	42,8	964
Södertörns högskola	34,4	218
Umeå universitet	42,6	283
Uppsala universitet	39,9	395
Örebro universitet	40,7	183
Övriga (Chalmers tekniska högskola/Kungl. Tekniska högskolan)	51,4	18

Tabell 2 Procentuell andel svarande fördelat på ämne

Ämne	Svarsandel (%)	Antal svar
Engelska	45,8	397
Geografi	50,3	85
Historia	46,1	375
Idrott och hälsa	37,0	200
Matematik	47,0	419
Naturorienterande ämnen	48,4	506
Praktisk-estetiska ämnen	42,9	501
Religionskunskap	44,4	226
Samhällskunskap	47,6	254
Samhällsorienterande ämnen	38,6	136
Språk	45,1	316
Svenska	45,9	606
Svenska som andraspråk	50,6	139
Yrkesämnen	48,4	479
Övriga ämnen	36,7	580

Tabell 3a Procentuell andel svarande fördelat på inriktning (19 st).

Inriktning	Svarsandel (%)	Antal svar
Fritidshem	32,7	17

Fritidshem/grundskolans tidiga år	20,0	1
Förskola/fritidshem/grundskolans tidiga år	32,9	209
Förskola/förskoleklass/grundskolans tidiga år	30,1	78
Förskola/förskoleklass	30,2	76
Förskola/förskoleklass/fritidshem	25,0	12
Grundskolans senare år	40,4	372
Grundskolans senare år/gymnasieskolan	45,8	555
Grundskolans tidigare och senare år	45,5	5
Grundskolans tidigare år	34,1	136
Gymnasieskolan	45,4	232
Övriga kombinationer av verksamheter	39,1	9
Yrkeslärarexamen	47,6	432
Ämneslärarexamen, gymnasieskolan	52,9	867
Ämneslärarexamen, åk 7-9	48,2	407
Förskollärarexamen	36,1	1698
Grundlärarexamen, fritidshem	31,5	253
Grundlärarexamen, förskoleklass/årskurs 1-3	38,4	556
Grundlärarexamen, årskurs 4-6	36,9	319

Tabell 3b Procentuell andel svarande fördelat på inriktning (grupperad)

Inriktning	Svarsandel (%)	Antal svar
Fritidshem	32,7	17
Fritidshem/grundskolans tidiga år, Förskola/fritidshem/grundskolans tidiga år	32,8	210
Förskola/förskoleklass/grundskolans tidiga år	30,1	78
Förskola/förskoleklass	30,2	76
Förskola/förskoleklass/fritidshem	25,0	12
Grundskolans senare år	40,4	372
Grundskolans senare år/gymnasieskolan	45,8	555
Grundskolans tidigare år, Grundskolans tidigare och senare år	34,4	141
Gymnasieskolan	45,4	232
Övriga kombinationer av verksamheter	39,1	9
Yrkeslärarexamen	47,6	432
Ämneslärarexamen, gymnasieskolan	52,9	867
Ämneslärarexamen, åk 7-9	48,2	407
Förskollärarexamen	36,1	1698
Grundlärarexamen, fritidshem	31,5	253

Grundlärarexamen, förskoleklass/årskurs 1-3	38,4	556
Grundlärarexamen, årskurs 4-6	36,9	319

Tabell 4 Procentuell andel svarande fördelat på kön

Kön	Svarsandel (%)	Antal svar
Kvinnor	39,2	4733
Män	43,3	1501

Hjälpvektor

Följande hjälpvektor används i kalibreringen:

Lärosäte + Inriktning (grupperad) + Kön + Ämne (15 st indikatorvariabler)

Det är samma vektor som i tidigare undersökningstillfällen.

Teknisk beskrivning av urval och estimation

Vi har en population U bestående av N personer. De parametrar vi är intresserade av är vanligtvis funktioner av två totaler $Y = \sum_U y_k$ och

$Z = \sum_U z_k$, där y_k är värdet på variabel y för person k och z_k värdet på en annan variabel för samma person. Vanligtvis är y (och även z) en dikotom variabel, d.v.s.

$$y_k = \begin{cases} 1 & \text{om person } k \text{ har studerade egenskap} \\ 0 & \text{för övrigt} \end{cases} \quad (1)$$

Vanligtvis är vi också intresserade av parametrar för redovisningsgrupper. Låt oss benämna dessa $U_1, \dots, U_d, \dots, U_D$, där $U = \cup_{d=1}^D U_d$. Totalen för redovisningsgrupp d kan skrivas

$$Y_d = \sum_U y_{dk} \quad (2)$$

$$\text{där } y_{dk} = \begin{cases} y_k & \text{för } k \in U_d \\ 0 & \text{för övrigt} \end{cases}$$

Z_d bildas på likartat sätt.

En generell parameter för redovisningsgrupp d (d kan också avse hela populationen) kan skrivas $\theta_d = C \frac{Y_d}{Z_d}$, där C är en konstant.

Den vanligaste parametern är en procentuell andel, som erhålles när $C = 100$ och $z_k = 1$ för alla k , och y är definierad enligt (1). Om vi låter N_d vara antalet personer i redovisningsgrupp d , då kan parametern skrivas

$$P_d = 100 \frac{\sum_U y_{dk}}{N_d} \quad (3)$$

På grund av att bortfall har förekommit i undersökningen, har vi endast svars-
mängden r av storleken m att utföra beräkningarna på. Därför måste kompensat-
ion för bortfallet göras.

Den ”konventionella” estimatorm (för Y_d), har följande form:

$$\hat{Y}_d = \frac{N}{m} \sum_r y_{dk} \quad (4)$$

I estimator (4) används ingen ytterligare hjälpinformation än stratifieringsinforma-
tionen.

I syfte att erhålla en estimator med mindre urvalsfel och bortfallsskevhet än esti-
mator (4) utnyttjar vi hjälpinformation också i estimationen. Vi bildar en hjälpvek-
tor $\mathbf{x}_k$, som anger till vilka kategorier av

Lärosäte + Inriktning (grupperad) + Kön + Ämne (15 st indikatorvariabler)

som person k hör. Vi framställer hjälptotalerna $\sum_U \mathbf{x}_k$ och utnyttjar denna
hjälpinformation i en kalibreringsestimator.

Kalibreringsestimatorm för totalen Y_d har följande utseende:

$$\hat{Y}_{wd} = \sum_r v_k y_{dk} \quad (5)$$

där

$$v_k = 1 + (\sum_U \mathbf{x}_k - \sum_r \mathbf{x}_k)' (\sum_r \mathbf{x}_k \mathbf{x}_k')^{-1} \mathbf{x}_k \quad (6)$$

Vid skattning av en parameter av typen $\theta_d = C \frac{Y_d}{Z_d}$ skattas respektive total med
hjälp av kalibreringsvikterna v_k .

Referenser

Särndal C.-E. och Lundström S. (2005). *Estimation in Surveys with Nonresponse*.
New York: Wiley

Michael Franzén
PMU/MIÖ

Gruppering av ämnen

Ämne	Grupp
Svenska	Svenska
Matematik	Matematik
Engelska	Engelska
Yrkesämnen	Yrkesämnen
Historia	Historia
Samhällskunskap	Samhällskunskap
Religionskunskap	Religionskunskap
Musik	Praktiskt - estetiska ämnen
Annat ämne	Övrigt
Idrott och hälsa	Idrott och hälsa
Svenska som andra språk	Svenska som andraspråk
Biologi	Naturorienterande ämnen
Barn- och ungdomskunskap	Övrigt
Pedagogik	Övrigt
Samhällsorienterande ämnen	Samhällsorienterande ämnen
Språk	Språk
Spanska	Språk
Teknik (teknologi)	Naturorienterande ämnen
Kemi	Naturorienterande ämnen
Naturvetenskap/-kunskap	Naturorienterande ämnen
Naturorienterande ämnen	Naturorienterande ämnen
Praktisk-estetiska ämnen	Praktiskt - estetiska ämnen
Bild/Bildpedagogik	Praktiskt - estetiska ämnen
Fysik	Naturorienterande ämnen
Geografi	Geografi
Samhällsvetenskapliga ämnen	Samhällsorienterande ämnen
Franska	Språk
Idrott	Idrott och hälsa
Tyska	Språk

Textilslöjd	Praktiskt - estetiska ämnen
Utan angiven inriktning	Övrigt
Yrke - vård/vård och omsorg	Yrkesämnen
Övriga ämnen	Övrigt
Trä- och metallslöjd	Praktiskt - estetiska ämnen
Lärarkunskap	Övrigt
Psykologi	Övrigt
Media/medie- o komm.kunskap	Övrigt
Lärande/Undervisning/Inläring	Övrigt
Dans	Praktiskt - estetiska ämnen
Hem- och konsumentkunskap	Praktiskt - estetiska ämnen
Företagsekonomi	Övrigt
Allmänna ämnen	Övrigt
Datakunskap/-vetenskap/IT	Övrigt
Ekonomi	Övrigt
Kultur	Övrigt
Barns utveckling/lek och lärande	Övrigt
Estetiska ämnen	Praktiskt - estetiska ämnen
Begreppsutveckling	Övrigt
Specialpedagogik	Övrigt
Skapande verksamhet	Praktiskt - estetiska ämnen
Teater	Praktiskt - estetiska ämnen
Filosofi	Övrigt
Italienska	Språk
Moderna språk	Språk
Design	Övrigt
Sociologi	Övrigt
Livsmiljö/Omvärld	Övrigt
Fritidskunskap	Övrigt
Yrke - bygg	Yrkesämnen
Arabiska	Språk
Modersmål: arabiska	Språk
Ospecificerad inriktning	Övrigt
Japanska	Språk
Kinesiska	Språk
Teckenspråk	Övrigt
Yrke - fordon	Yrkesämnen

Yrke - hantverk	Yrkesämnen
Mångkultur	Övrigt
Yrke - el	Yrkesämnen
Yrke - naturbruk (jord/skog m.m.)	Yrkesämnen
Juridik	Övrigt
Modersmål	Språk
Ryska	Språk
Slöjd	Praktiskt - estetiska ämnen
Yrke - hotell och restaurang	Yrkesämnen
Koreografi	Praktiskt - estetiska ämnen
Yrke - handel och admin.	Yrkesämnen
Danska	Språk
Modersmål: finska	Språk
Yrke - industri	Yrkesämnen
Barnkunskap	Övrigt

Redovisning av partiellt bortfall

Fråga	Klartext	Procent
LararUtb	Ange vilken typ av lärarutbildning du genomgått	12,2
F1a	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig goda kunskaper...om barns/ungdomars lärande?	0,7
F1b	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig goda kunskaper...om den verksamhet som din utbildning syftade till (grundskolan, förskola etc.)?	1,0
F1c	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig goda kunskaper...i de ämnen (inriktningar/områden) som ingick i utbildningen?	1,9
F2a	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga ...att planera och genomföra undervisning?	0,3
F2b	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga ...att göra bedömningar av elevers arbeten? (gäller ej förskollärare)	22,0
F2c	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga ...att stödja alla barns/elevs lärande?	0,6
F3a	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga ...att samla, tolka och värdera information av relevans för ditt arbete i förskolan/skolan/ fritidshemmet?	0,6
F3b	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga ...att reflektera över din roll som förskollärare/lärare i undervisningssituationen?	0,6
F3c	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga ...att göra pedagogiska/didaktiska bedömningar för att utveckla din undervisning?	0,6
F3d	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga ...att integrera ny kunskap i din undervisning?	1,0
F4a	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga...att i samspelet med elever agera yrkesetiskt med hänsyn till barn- eller elevgruppens mångfald?	0,7
F4b	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga...att agera som pedagogisk ledare för individen och gruppen?	0,6
F4c	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga...att förebygga och hantera konflikter?	1,0
F5a	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga...att förankra den demokratiska värdegrunden i din undervisning?	0,5
F5b	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga...att tillämpa jämställdhetsperspektiv i din roll som förskollärare/lärare?	0,8
F6a	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga...till ett professionellt förhållningssätt gentemot föräldrar och vårdnashavare?	0,6
F6b	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga...att samarbeta med kollegor?	0,7
F6c	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga...att förebygga och hantera konflikter i arbetslag och andra samarbetsituationer?	1,0

F7a	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga...att förstå ditt uppdrag utifrån skollag, läroplaner, internationella konventioner etc.?	0,4
F7b	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga...att sätta in din undervisning i ett globalt och samhälleligt perspektiv?	0,7
F7c	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga...att använda vetenskaplig metodik och ett vetenskapligt förhållningssätt?	0,6
F7d	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga...att agera självständigt och med ett prövande förhållningssätt hantera information (t.ex. media, läromedel, förordningar)?	0,6
F7e	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga...att självständigt identifiera och formulera verksamhetens utvecklingsbehov?	0,7
F7f	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga...att bidra med	1,0
F7g	I vilken grad har din lärarutbildning gett dig förmåga...att använda digitala verktyg och att ta hänsyn till olika mediers och digitala miljöers roll i den pedagogiska verksamheten?	0,7
F8a	Vilken är din huvudsakliga sysselsättning för närvarande?	1,0
F8b	Om du inte arbetar som lärare (eller motsvarande), vad är anledningen till detta?	1,2
F9	Vad arbetar du huvudsakligen som för närvarande?	0,8
F10	Vilken typ av anställning har du?	0,5
F11	Inom vilken skolform arbetar du?	0,5
F12	Arbetar du inom den verksamhet för vilken utbildningen var avsedd?	0,5
F13	Arbetar du hel- eller deltid?	0,5
F14	Ungefär hur många procent av heltid arbetar du?	0,4
F15	Hur fick du din nuvarande anställning?	0,8
F16a	Ta ställning till följande påstående: Mitt arbete som förskollärare/lärare inspirerar mig till fortsatta studier	0,7
F16b	Ta ställning till följande påstående: Mina erfarenheter i yrket har fått mig att fundera på att byta karriär	0,9
F16c	Ta ställning till följande påstående: Under min första tid som lärare fick jag en värdefull introduktion till mit arbete	1,1
F16d	Ta ställning till följande påstående: Inom en tioårsperiod är det troligt	1,3
F17	Ungefär hur många månaders anställning som lärare (motsvarande)	0,5
F18a	Ta ställning till följande påstående: Under mina studier var interaktionen med lärarna på utbildningen viktig för vad jag lärde mig	0,3
F18b	Ta ställning till följande påstående: Under mina studier var	0,6
F18c	Ta ställning till följande påstående: Under min utbildning upplevde	0,6
F19a	I vilken grad tycker du att utbildningen inom nedanstående områden var tillräcklig?Yrkets innehåll och uppdrag	0,8
F19b	I vilken grad tycker du att utbildningen inom nedanstående områden var tillräcklig?Teorier om lärande och grupprocesser	0,6
F19c	I vilken grad tycker du att utbildningen inom nedanstående områden var tillräcklig?Dokumentation och bedömning	0,7

F19d	I vilken grad tycker du att utbildningen inom nedanstående områden var tillräcklig?Prov och betygsättning (gäller ej förskollärare)	25,8
F19e	I vilken grad tycker du att utbildningen inom nedanstående områden var tillräcklig?Uppföljning, utvärdering, utveckling	0,8
F19f	I vilken grad tycker du att utbildningen inom nedanstående områden var tillräcklig?Ämnen (eller motsvarande) och dess undervisningsaspekter	1,6
F19g	I vilken grad tycker du att utbildningen inom nedanstående områden var tillräcklig?Pedagogiskt ledarskap och konflikthantering	0,5
F19h	I vilken grad tycker du att utbildningen inom nedanstående områden var tillräcklig?Undervisning och lärande i en flerspråkig miljö	0,4
F20	Skulle du rekommendera andra att studera på lärarutbildningen på	0,8